

15 mei 2016, PINKSTEREN

Voorganger: Joost Koopmans osa m.m.v. jongeren

'Feest van de Geest'

Lezing uit de Handelingen van de apostelen 2, 1-11

Op de vijftigste dag, in de derde maand na de kruisiging, de dood en de begrafenis van Jezus van Nazareth. Toen wij nog dachten: dat einde was van alles het einde, hoe hij daar dood lag, als een tempel verwoest - op die vijftigste dag zaten wij aan één tafel, onder één dak. En het geschiedde plotseling uit de hemel: geraas, als van een geweldige adem die komt, en vol daarvan werd heel het huis waar wij zaten. En door hen werden gezien: tongen als van vuur dat zich in vlammen deelt, en het zette zich neer op ieder van hen. En vervuld werden allen van heilige Geest. En zij begonnen te spreken met andere tongen zoals de Geest hen uit te spreken gaf. Nu waren daar Judeeërs - elders woonachtig, maar op Jeruzalem gericht- godvrezende mannen, afkomstig uit alle volkeren die onder de hemel zijn. Toen die stem geschiedde, liep de menigte te hoop, en werd door elkaar geschud, want iedereen hoorden hen spreken in zijn eigen taal. En zij raakten buiten zichzelf, en verwonderden zich, zeggend: zijn niet deze allen die spreken Galileeërs? En wij, hoe horen wij, iedereen, in onze eigen taal - Parthen, Meden, Elamieten en die woonachtig zijn in Mesopotamië, in Juda, in Capadocië ook, in Pontus en Asia, in Phrygië en Pamphilië, in Egypte en de gebieden van Lybië bij Cyrene, en de bijwonende Romeinen, Judeeërs en ook proselieten, Kretenzers en Arabieren- hoe horen wij hen spreken in onze eigen talen over de grote daden van God? En allen raakten buiten zichzelf en wisten niet hoe of wat, de één zeggend tegen de ander: wat wil dit zijn? Weer anderen, smalend, zeiden: die daar zijn vol van zoete wijn. (Vert. H. Oosterhuis)

Evangelie: Johannes 20, 19-23

Toen het al laat was op die eerste dag van de week en de deuren gesloten waren van de plaats waar de leerlingen bij elkaar waren uit angst voor de Joden, kwam Jezus binnen, ging in hun midden staan en zei hun: 'Vrede voor jullie!' Toen hij dat gezegd had, liet hij hun zijn handen zien en zijn zijde. En de leerlingen waren blij de Heer te zien. Jezus zei hun opnieuw: 'Vrede voor jullie! Zoals de Vader mij gezonden heeft, zo zend ik jullie.' Toen hij dat gezegd had blies hij over hen en zei: 'Ontvang heilige geestkracht. Als jullie mensen hun misstappen vergeven, dan zijn ze hun vergeven. Als jullie hen er mee laten zitten, dan blijven ze er mee zitten.'

Overweging

'Wat betekent de Heilige Geest in jouw leven?'

Over die vraag hebben wij nagedacht ter voorbereiding op Pinksteren. De antwoorden fladderen rond aan de duif (van papier links van het altaar) die een beeld is van de Geest. Een toepasselijk beeld. De Geest laat zich niet in een kooi zetten, en zijn betekenis laat zich niet in één zin uitleggen.

'Moeilijk om het goed onder woorden te brengen', schrijft iemand.

Geest, het klinkt zo iel en vaag. Maar het Evangelie heeft wel een aanknopingspunt als Jezus de Heilige Geest als het ware inblaast. De Geest is als een ademstoot, een windkracht die mensen in beweging zet. Zo werd ook het kleine groepje leerlingen dat na de moord op hun rabbi bang bij elkaar bleef zitten, angeblazen door de bezielende kracht van de Geest. Ze voelen zich aangewakkerd om een nieuw begin te maken. Zoiets bedoelt ook iemand die schrijft:

'De Heilige Geest is als een bevrijder te ervaren, als ik er om vraag, van muizenissen in mijn hoofd en depressieve gevoelens'.

Hoe levendig en concreet de ervaring van de Geest is, kun je horen in de eeuwenoude pinkstersequenties en in de liederen van vandaag: 'Veni Sancte Spiritus': Kom Schepper Geest met je gaven en talenten van wijsheid en kennis, van geloof en geneeskracht, van profetie en enthousiasme, van de onderscheiding der geesten....

Dat wij onze talenten ervaren als gaven die ons geschonken zijn ten dienste van anderen. Dat komt ook goed tot uitdrukking op de briefjes. Ik haal er twee uit waarvan ik toevallig weet dat ze door een oudere- en een jongeren arts geschreven zijn. De jonge arts schrijft:

'De Heilige Geest is de bezieling en de kracht die mij ondersteunt op mijn werk in kritieke situaties'.

En de oudere zegt: 'Bij een moeilijke operatie vraag ik de Heilige Geest om mij te verlichten, zodat ik geen fouten maak, en er geen complicaties optreden voor de patiënt'.

Zieken helpen: het is een vak, maar ook een gave. Leven is niet maakbaar.

Pinksteren is dus het feest van gaven en talenten, vonken in ons hart gelegd door de Schepper en aangeblazen door de Geest. Daarom vieren wij vandaag alle goede eigenschappen die we in ons hebben. Wij vieren ons idealisme en enthousiasme.

- Ben je mild en kun je tegen een stootje? Wees dankbaar en hou vol!
Heb je geduld en kun je mensen tot elkaar brengen? Wees blij en ga ermee door!
- Versta je de taal die een vreemdeling, een zieke, een zonderling spreekt? Geef het ons door, want wij verstaan het vaak niet meer!
- Ook kritische geluiden en nuchtere constateringingen zijn talenten die gedachten kunnen verdiepen of relativeren.

Pinksteren is ook het feest van vernieuwing en durf.

De Apostelen komen uit hun doolie hoek tevoorschijn, spreken vrijuit en iedereen verstaat wat ze zeggen.

Nu zijn wij, als de nieuwe apostelen en leerlingen van Jezus Christus in deze tijd aan de beurt om onze goede eigenschappen in te zetten. Mocht je nog in die doolie hoek zitten?: Sta op, en bedenk dat het ene talent niet zonder het andere kan. Open de deur van je hart en laat Jezus binnen met zijn boodschap van vergeving en vrede. Open de deur ook naar buiten en zoek de pinksterstorm op; waai eens lekker uit, zodat je er weer fris tegenaan kunt. Iemand schrijft:

'Om de Geest niet te verliezen, moet het vuurtje steeds weer worden aangewakkerd'. En zo is het ook: zonder pinksterfeest, zonder dat vuur en die adem van de Geest, zal alle elan doven in Kerk en maatschappij.

Wat goed dat wij nu in onze streek een bisschop hebben gekregen die het talent heeft om te verbinden. Die liever leiding geeft aan een barmhartige kerk waarin plaats is voor velen, dan aan een kleine, heilige rest. Het elan rond zijn installatie gisteren hebben wij nodig in onze kerk, om verzuring en verdere verzakking tegen te gaan.

Daarom bidden en zingen we nu met grote overtuiging om de gave van de Geest: Kom, adem ons open!

Gebed om de gaven van de Geest

Om de gave van *wijsheid* bidden wij.

Dat wij de dwaasheid onderkennen van het recht van de sterkste.

Dat wij het inzicht mogen ontvangen om met zachte krachten te overwinnen.

Om de gave van *kennis* bidden wij,

Dat we ons intellect niet uitleveren aan racisten en handelaars in ongelijkheid.

Dat wij onze creativiteit niet uit handen geven aan de verachters van gerechtigheid.

Om de gaven van *geloof* bidden wij,

Dat wij de droom niet verliezen over een rechtvaardige wereld en een met respect bewoonde aarde.

Dat wij samen aan dit visioen blijven werken.

Om de gave van *geneeskracht* bidden wij,

Dat de arts in ons het wint van de beul.

Dat de Geest in ons heelt wat is gewond.

Om de gave van *profetie* bidden wij,

Dat wij oog en oor hebben voor ongeziene en ongehoorde mensen.

Dat wij in de minste der mensen onze enige en eigen toekomst schouwen.

Om de gave van *onderscheid* bidden wij,

Dat wij weten en scherp aanvoelen wat recht en slecht is, waarheid en leugen.

Dat wij onszelf mogen kennen en weten waar wij heersers en dienaars zijn.

Om de gaven van enthousiasme bidden wij,

Dat het geloof in bevrijding ons is aan te zien.

Dat het verlangen naar echte vrede uit onze solidariteit valt af te lezen.
Dat wij als gewone en hedendaagse stervelingen
Toch voelbaar, zichtbaar mensen van Gods toekomst zijn.

Kom, adem ons open.

Zegenbede:

Jij die in ons scheidt

die zegt: je mag er zijn:

zegen ons!

Jij die in ons roept

die jouw talenten aan ons doorgeeft:

zegen ons!

Jij die in ons ademt,

die jouw inspiratie geeft aan ieder mens van goede wil:

zegen ons!

=====

© Evangelieperikoop: Katholieke Bijbelstichting, 's-Hertogenbosch, Nederland.

© Perikopen: Katholieke Bijbelstichting, 's-Hertogenbosch, Nederland.